

Arvoketjun vastuullisuus: mitä se on ja miten se vaikuttaa?

Netta Skön, Group ESG & Sustainability Lead Fondia Oyj

Netta Skön

Senior Legal Counsel, Group Sustainability, ESG and Responsible Business Lead

netta.skon@fondia.com / +358 20 7205 792

Yli 10 vuoden kokemus sekä kansallisista että suuren mittakaavan globaaleista projekteista. Säädösvalmistelukokemusta sekä laajat verkostot eri toimialoilla.

Erityisosaaminen:

- Ympäristö- ja energiaoikeus
- Vastuullisuuteen ja ESG-teemaan liittyvä sääntely ja soveltaminen

Muu olennainen osaaminen:

- Kokenut neuvonantaja ja projektinjohtaja ympäristö- ja energia-alan hankkeissa
- Kokemusta liiketoimintasopimuksista ja riskienhallinnasta sekä kestävän rahoituksen sääntelystä

Työkokemus ennen Fondiaa:

- Ramboll, Senior Environmental Lawyer
- FCG Finnish Consulting Group, Senior Legal Consultant
- Työ- ja elinkeinoministeriö, Ylitarkastaja, Energiaosasto
- Euroopan Komissio, Case Handler

Fondian tarina

Fondia mullisti lakialan uusilla tavoilla toimia ja tarjota lakipalveluja ja oli edelläkävijä myös työnantajana.

Listauduttuaan Nasdaq First North Growth Market -markkinapaikalle, Fondiasta tuli Pohjoismaiden ensimmäinen listattu lakitoimialan yritys.

Vuonna 2018 Fondian lakiosastopalvelu (LDaaS) ja MyFondia saavuttivat kolmannen sijan FT (Financial Times) Innovative Lawyers Awards -kilpailussa.

Fondia on ansainnut työpaikkojen edelläkävijöille myönnettävän Future Workplaces -sertifikaatin vuosina 2021, 2022 ja 2023.

2004

Perustettu

2017

Nasdaq First North Growth Market

2018

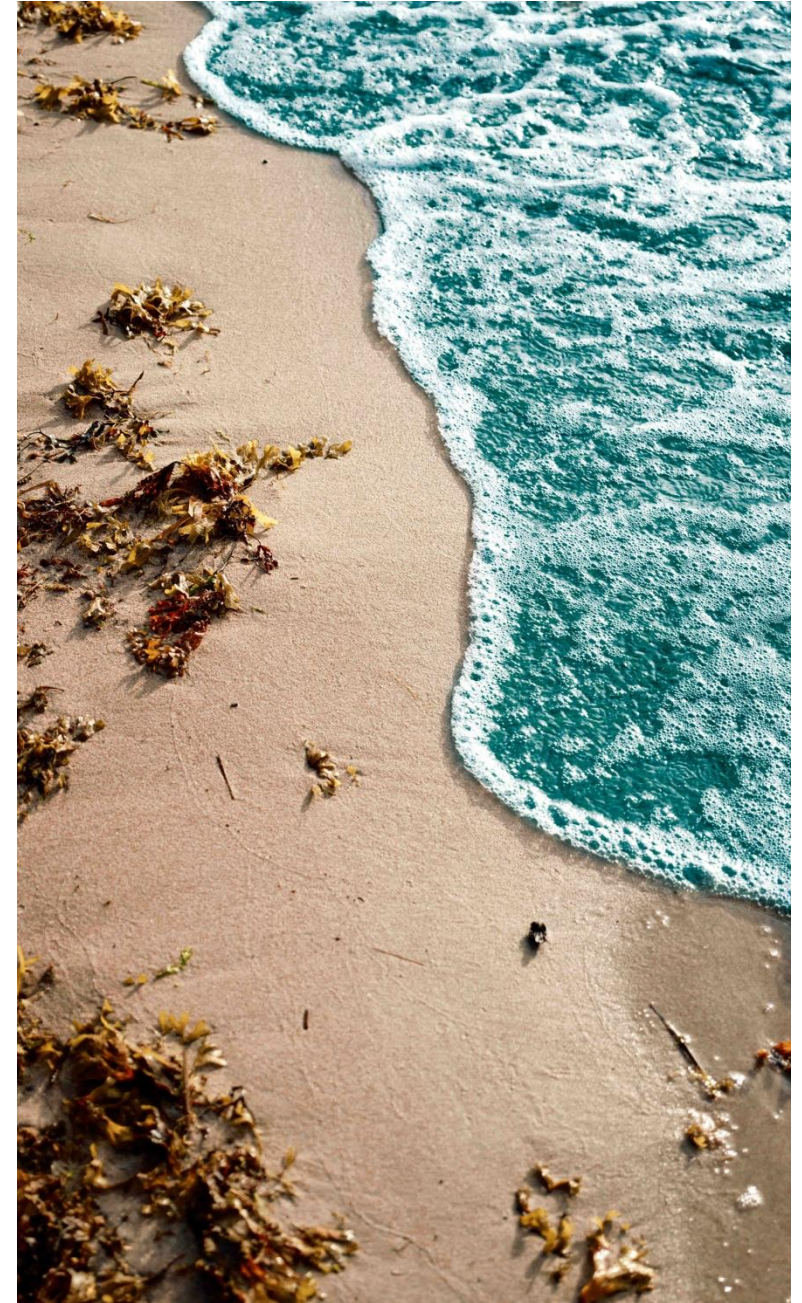
FT Innovative Lawyers Award

2023

Future Workplaces

Arvoketjun vastuullisuus

- Vastuullisuuden oikeudellistuminen ja tausta
- Kestävyyssääntelyn kehikko EU:ssa – miksi
- Vaikutukset yrityksiin ja arvoketjuun – mitä ja mistä pitää huolehtia **käytön ja rakentamisen aikana?**
- Juridiikan roolista yritysvastuussa

Iso kuva

Euroopan Unioni
Uusi komissio 2024-
2029

Suomen ilmasto- ja
kestävyystavoitteet
pitkällä ja lyhyellä
tähtäimellä

Isot teemat
Kiertotalous ja
resurssiniukkuus

Vähähiilisyys

Digitalisaatio

AI

Energia

Resilienssi

Uudet kriisit

Muutokset
liiketoiminnassa
ja markkinassa -
ennakoimattomuus

Maailmantalouden ja
Euroalueen tilanne -
mitä taantuman
jälkeen?

Vastuullisuuden oikeudellinen ympäristö

1

Vastuullisuussäätelyn määrä on moninkertaistunut

- Sääntelyn määrä on kymmenkertaistunut, ja koskee laajasti yrityksiä toimialasta riippumatta
- Sääntelyä sovelletaan olemassa olevan sektorikohtaisen sääntelyn lisäksi, ja vaikuttaa yrityksiin kaikilla tasoilla

2

Sääntely vaikuttaa myös vastuuskysymyksiin

- Sääntely ei koske vain yrityksen omaa ydintoimintaa, vaan vaikuttaa yrityksen koko arvoketjuun
- Vastuullisuuskysymykset tulevat myös johdon huolellisuusvelvoitteen piiriin; ja voivat vaikuttaa vastuuskysymyksiin

3

Megatreditason ongelmiin ei ole nopeita ratkaisuja

- Vastuullisuussäätelyä on laajasti voimassa tai tulossa voimaan, eikä kehitys todennäköisesti hidastu pian
- Vastuullisuuskysymyksiin ja niiden merkitykseen yhteiskunnalle liittyy kuitenkin myös poliittisia intohimoja

Vastuullisuuden supervuosi 2024 – ja 2026

Kestävyyssääntelyn viimeistelyt

EU:ssa keväällä 2024 viimeistelyt mm. CSDDD, viherpesusääntely, ekos suunnitteluasetus, ennallistamisasetus, pakkausjäteasetus, jättepuitedirektiivin tarkistus, pakkotyöasetus, metsäkatoasetus...

EU vaalit

EU-vaalit määrittelevät jälleen mantereen suunnan seuraavaksi viideksi vuodeksi.

Uuden parlamenttikauden ja komission poliittiset linjaukset heinäkuussa 2024

Ilmasto

Luonnon monimuotoisuus

Luonnon monimuotoisuuden rooli sekä juridisessa että liiketoiminnassa

Monia luonnon monimuotoisuutta koskevien yritysten näkökohtia koskevat lait ovat parhaimmillaankin melko epämääräisiä tai hyvin paikallisia

Sosiaalinen vastuullisuus ja ihmisoikeudet

Arvoketjussääntely koskee laajaa joukkoa toimijoita

Riskeihin ja negatiivisiin vaikutuksiin reagoiminen on pakollista, ja velvoitteiden rikkominen voi tulla kalliiksi

Sääntelyn soveltaminen alkaa tosissaan 2026 -> valmistautumisaika murrokseen on lyhyt

”

Mitä on arvoketjun vastuullisuus?

Arvoketjun vastuullisuus tarkoittaa, että yritykset ottavat huomioon toimintansa vaikutukset ympäristöön, ihmisiin ja talouteen koko elinkaaren ajan.

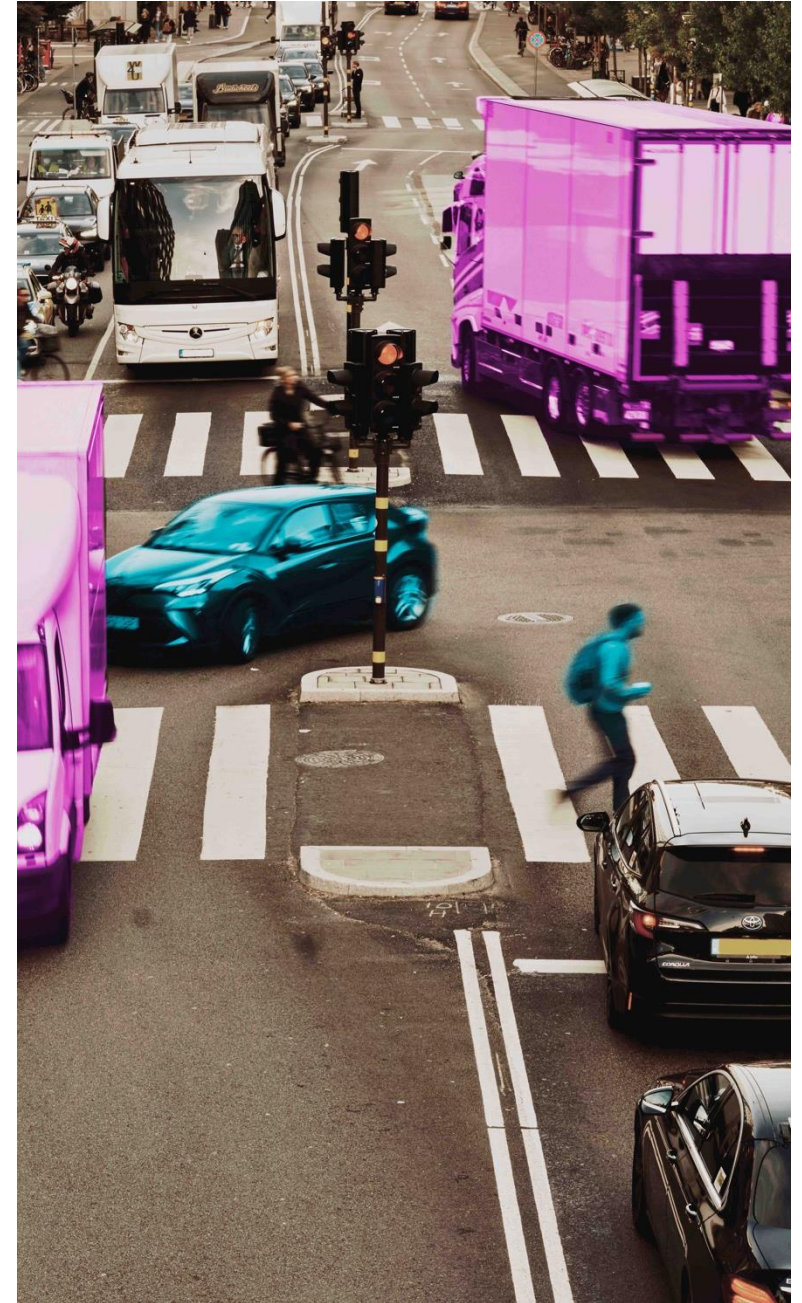
Tähän sisältyy kaikki vaiheet raaka-aineiden hankinnasta tuotantoon, jakeluun, käyttöön ja lopulta kierrätykseen tai hävittämiseen

Arvoketjun yritysten ja pienempien yritysten rooli yritysten verkostossa

Epäsuorat vaikutukset ovat merkittäviä myös pienemmille yrityksille ja pk-yrityksille, kun otetaan huomioon liiketoiminnan verkostomainen luonne.

Mitä (oikeudellisia) ehtoja suoraan sääntelyn piirissä olevat yritykset sanelevat arvoketjunsä pienemmille yrityksille ja sopimusketjussa oleville?

Näemme kasvavan määrän sopimusasioita aiheen ympärillä: miten osapuolten välisistä vastuista sovitaan ja mitä tapahtuu, jos sopimusta ei noudateta

Keskeisiä näkökohtia arvoketjun vastuullisuudessa?

Arvoketjun vastuullisuuden tärkeys:

- ~~• Maineenhallinta: Vastuullinen toiminta parantaa yrityksen mainetta ja luottamusta sidosryhmien keskuudessa.~~
- Riskienhallinta: Arvoketjun vastuullisuuden huomioiminen auttaa tunnistamaan ja hallitsemaan riskejä
- ~~• Kilpailuetu: Kuluttajat ja sijoittajat arvostavat yhä enemmän vastuullisia tuotteita ja palveluita, joten vastuullisuus voi olla merkittävä kilpailuetu.~~
- [Lainsäädäntö: EU:ssa ja muualla maailmassa on tulossa yhä tiukempaa lainsäädäntöä, joka] velvoittaa yritykset huomioimaan arvoketjunsä vastuullisuuden.

Arvoketjun vaikutukset – käyttö & rakentaminen

RAKENTAMISEN JA KÄYTÖN AIKAISET VAIKUTUKSET

ESG riskienhallinta ei ole erillään muusta riskienhallinnasta

Esimerkki: rakentamisen ja käytön aikaiset henkilöstövaikutukset, turvallisuus, ympäristövaikutukset, tuotteiden ja osien arvoketjun kysymykset, käytöstä poiston ennakkolliset kysymykset

TOIMINTAMALLIT JA TIETO

Rakentamisen ja käytön aikaisista vaikutuksista oltava tieto jotta niistä voi raportoida

Riskien arviointi ja kommunikointi

Vaikutuksista kertominen – lakisääteinen raportointi vs. toiminnan näkökulma

Läpinäkyvyys ja yhteistyö

Kolme nostoa

JOHTAMINEN JA RAKENTEET

- Mitä hallituksen, johtoryhmän pitää tehdä
- Mitä tehdään käytännön tasolla joka päivä
- Miten vastuut määritellään
- Raportointisääntelyn muutosten vaikutukset kokonaisuuteen
- Vaikutukset, tieto, osaaminen

SOPIMUKSET JA SITOUMUKSET

- Miten omat vastuullisuustavoitteet ja – sitoumukset vaikuttavat eri sopimukseen
- Miten vastuut on määritelty ja kannattaa määritellä ja missä
- Yksittäiset sopimusehtojen muutokset vs. kattavat vastuullisuusliitteet

VASTUUKYSYMYKSET

- Sääntelyn noudattamatta jättämisen riskit
- Vastuut sopimussuhteissa

Sopimukset ja
liiketoiminnan
prosessit

Tulevan ennakointi

Vaatimukset ja
Claimit

Mahdollisuudet

Todellisia vaikutuksia ja kestäväää tulevaisuutta ei tehdä pelkästään lainsäädännöllä

Mahdollisuudet ovat siellä missä suurimmat haasteetkin ovat

